

08.11.2022

Asia/9

§ 233

Sosiaali- ja terveyslautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle päihdepalvelujen saatavuuden ja hoitopolkujen parantamista koskevasta valtuutettu Mia Haglundin ym. valtuustoaloitteesta

HEL 2022-008462 T 00 00 03

Lausunto

Sosiaali- ja terveyslautakunta päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Sosiaali- ja terveyslautakunta jätti asian yksimielisesti pöydälle jäsen Samuel Adouchiefin ehdotuksesta.

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Mikko Tamminen, psykiatria- ja päihdepalvelujen johtaja, puhelin: 310 58655
mikko.tamminen(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Mia Haglundin aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Sosiaali- ja terveyslautakunta antaa kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon valtuutettu Mia Haglundin ja 36 muun valtuutetun valtuustoaloitteesta, joka koskee kaupungin päihdepalvelujen saatavuuden ja hoitopolkujen parantamista:

”Aloitteessa esitetään, että Helsinki laatii toimenpideohjelman huume-kuolemien ehkäisyksi, päihdepalvelujen saavuttavuuden parantamiseksi ja katkeamattoman hoitopolun vahvistamiseksi. Lisäksi kaupunkia edellytetään järjestävän huumeiden katkaisu- ja vieroitushoitoa ilman jonotusta, helpottavan asiakkaiden korvaushoitoon hakeutumista ja parantavan asiakkaiden korvaushoitoon sitoutumista sekä selvittävän mahdollisuutta perustaa uusi matalan kynnyksen päiväkeskus Sörnäisten Vaasanpuistikon välittömään läheisyyteen edes väliaikaisesti, kunnes Sörnäisten metroaseman remontti valmistuu keväällä 2023.

Sosiaali- ja terveyslautakunta toteaa, että päihteettömyyttä tukevia sosiaali- ja terveystalvaeluja tarjotaan ja kehitetään Helsingissä tutkimukseen perustuen sekä kansallisten hoitosuosituksen ja päihdepalveluja koskevien laatusuosituksen mukaisesti. Toiminnan laatua, tehokkuutta ja vaikuttavuutta arvioidaan jatkuvasti osana normaalitoimintaa.

Helsingin päihdepalvelujen järjestämistä ohjaa kansalliset Käypä hoito -suositukset, päihde- ja riippuvuusstrategia, mielenterveysstrategia, sosiaali- ja terveysministeriön päihdepalveluja koskevat laatusuosituksset, Terveystenhuollon palveluvalikoimanestoston suosituksset sekä Terveysten hyvinvoinnin laitoksen suosituksset.

Helsingissä päihdetyön kokonaisuuteen sisältyy ennaltaehkäisevä työ, päihdeongelmien hoito ja kuntoutuspalvelut. Päihdeongelmaisten asiakkaiden hoito aloitetaan siinä sosiaali- tai tervetystenhuollon toimipisteessä, missä asia tulee esille. Päihdeongelmaisia henkilöitä hoitetaan tervetystenhuollossa ja päihdehuollon erityispalveluissa. Osa palveluista on kynnyksettämiä tai liikkuvia. Jokaiselle asiakkaalle tehdään yksilöllinen hoito- ja kuntoutumissuunnitelma, jossa palvelut kytketään toisiinsa tarkoituksenmukaiseksi palvelupolukseksi.

Päihdepalvelukokonaisuus sisältää Helsingissä polikliinisia palveluja, kuten avovieroitusta, avohoitoa ja -kuntoutusta, opioidikorvaushoitoa ja jälkikuntoutusta sekä päivätoimintaa, laitosvieroitusta ja laitoskuntoutusta. Näiden lisäksi tarjotaan muun muassa tervetysten- ja sosiaalineuvontaa suonensisäisesti huumeita käyttäville ja palvelukeskustoimintaa HIV-positiivisille päihderiippuvaisille. Osa palveluista järjestetään omalla toimintana ja osa ostopalveluna.

Toiminnan laatua varmistetaan kuvaamalla hoito- ja työohjeita, hoitoprosesseja ja organisaatorajat ylittäviä hoito- ja palveluketjuja. Päihdepalvelut on aktiivisesti mukana muun muassa pääkaupunkiseudun ympäristö- ja oppilaitosyhteistyössä sekä kansallisessa ja kansainvälisessä verkosto- ja tutkimusyhteistyössä.

Huumeiden katkaisu- ja vieroitushoidon aloittaminen edellyttää hoidon tarpeen arviointia. Kiireellisissä tilanteissa hoito aloitetaan viimeistään seitsemän päivän sisällä lähetteen saapumisesta ja kiireettömissä tilanteissa kolmen viikon sisällä. Palveluja voidaan järjestää tarvittaessa ostopalveluna.

Myös opioidikorvaushoidon aloittaminen edellyttää asiakkaan kokonaisvaltaista ja moniammatillista arviointia. Opioidikorvaushoitoa annetaan opioidiriippuvaisille henkilöille, joille se on tutkimuksissa osoitettu tehokkaaksi hoitomuodoksi ja jotka täyttävät korvaushoidon edellytyksset. Korvaushoitoon liitetään yksilöllisesti suunniteltu psykososiaalinen

hoito. Kannabis- tai stimulanttiriippuvaisten henkilöiden hoidossa psykososiaaliset menetelmät ovat ensisijainen hoitomuoto.

Matalan kynnyksen päiväkeskus Sympplikset sijaitsevat Itäkeskuksessa, Kontulassa ja Sörnäisissä. Symppliksen liikkuva terveysneuvonta tarjoaa palveluja vuoropäivinä Hakaniemessä, Kaisaniemessä, Kampissa, Kannelmäessä, Malmilla, Pasilassa, Puistolassa, Sörnäisissä ja Vuosaarella. Oma Stadi -hankkeen jalkautuvaa päihdetyötä tekevä sairaanhoitaja vahvistaa keskisen alueen liikkuvaa työtä loppuvuodesta 2022 alkaen. Lisäksi useat päihde- ja asumispalvelujen tuottajat, järjestöt sekä vertaistoimijat tekevät päihdeidenkäyttäjien elinympäristössä liikkuvaa haittoja vähentävää työtä. Helsingissä toimii vahva kaupungin ja järjestöjen muodostama liikkuvan kenttätöön verkosto.

Huumeiden käyttäjien vieroitushoidon ja korvaushoidon kehittäminen ovat keskeisiä osa-alueita päihdepalvelujen kehittämisessä vastaamaan entistä paremmin asiakkaiden tarpeita.

Helsinki tekee jatkuvaa kehittämistyötä päihdepalvelujen parantamiseksi, erityisenä painopisteenä samanaikaisista päihde- ja mielenterveysongelmista kärsivät. Korvaushoidon sisältöjen vahvistaminen on tässä yksi oleellinen kehityslinja.

Uuden Symppis-päiväkeskuksen perustaminen Sörnäisten Vaasanpuistikon läheisyyteen on kustannuksiltaan vähintään 700 000 euroa vuodessa, ja lisäksi toiminnalle on löydettävä soveltuvat tilat. Ympäristövaikutusten saamiseksi päiväkeskuksen tulisi olla auki myös iltaisin ja viikonloppuisin, jolloin kustannukset nousevat merkittävästi. Kurvin alueella on tarpeen myös lisätä koordinoitua ympäristötyötä ja panostaa kaupunkiympäristön fyysiseen viihtyisyyteen. Sosiaali- ja terveystoimiala arvioi mahdollisuuksia uuden päiväkeskuksen perustamiseen.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Päihderiippuvuus aiheuttaa merkittäviä fyysisiä, psyykkisiä ja sosiaalisia uhkia. Hoidon perustana on luottamuksellinen hoitosuhde sekä kansallisten suositusten mukaiset yksilöllisesti suunnitellut psykososiaaliset hoitointerventiot ja lääkehoito. Opioidikorvaushoito vähentää huumeiden suonensisäiseen käyttöön liittyviä riskejä ja mahdollistaa riippuvuuksien hoidon ja psykososiaalisen kuntoutuksen.”

Esittelijän perustelut

Kaupunginkanslia on pyytänyt sosiaali- ja terveyslautakunnan lausuntoa kaupunginhallitukselle kaupungin päihdepalvelujen saatavuuden ja hoitopolkujen parantamista koskevasta Mia Haglundin ja 36 muun val-

08.11.2022

Asia/9

---

tuutetun valtuustoaloitteesta. Lausuntoa on pyydetty 29.11.2022 mennessä.

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Mikko Tamminen, psykiatria- ja päihdepalvelujen johtaja, puhelin: 310 58655
mikko.tamminen(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Mia Haglundin aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano